

БОРБА®

Цар Фердинанд I (1861-1948)

1887-1918 – княз и цар на България

Провъзгласявам съединената
на 6 септември 1895 година
България за независимо
Българско царство и заедно
с народа си дълбоко вярвам,
че този акт ще намери
одобрението на великите сили
и целия просветен свят.
– Да живее свободна и
независима България!
– Да живее българският народ!

От прокламацията на
цар Фердинанд към българския народ при
обявяване на независимостта
на 8 септември 1908 година

ИЗДАНИЕ НА ЦЕНТРАЛНИЯ УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВЕТЪ НА БЪЛГАРСКИЯ НАЦИОНАЛЕНЪ ФРОНТЪ, Инк.

Published by the Central Executive Board of the Bulgarian National Front, Inc.
708 Florence, Park Ridge, ILL 60068, USA, Chicago

www.bnfront.com

E-mail: bnfbg@abv.bg

+Д-ръ Иванъ Дочевъ – основателъ
+Д-ръ Георги Папниковъ – редакторъ

Редактура комитетъ

Година 65, брой 4

Книжка гвеста гвагесет и пета

Декември 2016

Рождественско слово КЪМ БЛАГОЧЕСТИВИЯ КЛИР И НАРОД В БЪЛГАРИЯ И СЪНАРОДНИЦИТЕ НИ В ЧУЖБИНА

Възлюбени в родилця се Богомладенец братя и сестри,
чеда на светата Православна Църква!

Отново нашата майка – Църквата, с трепет и радост
ни благовести тайната на благочестието: Бог се яви в плът.
Какъв път трябва да извървим ние, днешните християни, за
да отразим чист, смирен, благоговееен взор към тази тайна?
Път дълъг, по-дълъг и по-труден от пътя на халдейските
мъдреци: път през блата и трънаци, през пустини и пропасти,
ала в същото време път благословен, път, който броди през
скърби към радост, през времето към вечността.

Ето пред нас са богатата от плътно напоени полуцърковни,
крайцърковни в последствие лъжецърковни представи
за Христовото Рождество, като вид религиозен празник,
като символ, или пък като трапезен, своеобразен „подаръчно-кулинарен“ празник. В християнска обвивка, разкрасена с
отблъскващо кичозни фигурки, които пресъздават евангелските
разкази за поклонението на пастирите и мъдреците пред Богомладенеца. Затънем
ли в тия блата, не ще видим тайната на благочестието, не ще можем да отразим чист,
смирен и благоговееен взор към Този, който заедно с Отца седи във висините и въплътен
като безпомощен наглед Младенец лежи в ясла.

Прекосим ли блатата, пред нас изникват трънаците от грижи и житейски трудности,
от явен или прикрит ламтеж за земни изгоди и блага. Оплетем ли се в тях, празникът на
Христовото Рождество ще мине и отмине, ще усетим навярно само полъха му, ала не
ще достигнем до тайната на благочестието, не ще можем да отразим чист, смирен и

благоговееен взор към обвития в пелени, който Сам по Себе Си е недостъпен, не само за човешките сетива, но и за лъчезарния ум на ангелските ликовете.

Пребродим ли безплодните пустини, пред нас се изпречват пропастите на нашите горделиви понятия, мнения, възгледи, пропастите на нашето маловерие и самоувереност, на нашето себелюбие и чувство за висока лична значимост. Дали изобщо ще видим тия пропасти, или ще ни се сторят като красив и висок зелен хълм, на чийто връх си въобразяваме, че стоим самите ние? Но откажем ли да видим в пропастите това, в което те са пропасти, и най-вече не съберем ли смелост да се спуснем в тях, да ги прекосим и да се изкачим по урвата на себеотрицанието и смиренieto, то ние не ще съзрем тайната на благочестието, тайната на всемогъщия Бог, умалил Своего величие до краен предел и станал Човек – заради нас човеците и заради нашето спасение. Преодолеем ли обаче тази последна трудност по нашия път, изкачим ли стръмната урва на смиренieto и себеотрицанието, то ние с простосърдечна вяра и просветлен ум ще отправим чист, смирен и благоговееен взор към тайната на благочестието и ще разберем, че Бог се ражда като човек, за да се родим ние, човеците, с вода и Дух и да станем богове по благодат: ще разберем, че Бог се ражда като човек, за да приеме кръстна смърт и да гари на нас, пленниците на смъртта, живот вечен. Тогава и ние ще възкликнем заедно с църковния песнопеец: „иде Христос, Царят Израилев”; ще възнеем заедно с благогласния Богослов Григорий: „Днес роденият без майка се ражда без баща!”; безплътният се въплъщава във вещество и се облича в Словото. Невидимият става видим, Недостъпния за сетивата става осезаем, Безлетният получава начало, Син Божи става Син Човешки. На Него, заедно с безначалния Му Отец и със Светия, Благ и Животворящ дух слава чест и поклонение сега и всякога и във вечни времена. Амин.

ЧЕСТИТО РОЖДЕСТВО ХРИСТОВО!

+ Неврокопский митрополит Гервасий

Коледно и новогодишно поздравление

от Президиума на Българския национален фронт, Инк., Чикаго, САЩ, към съидейниците, съмишлениците и симпатизантите на идеите на БНФ, Инк., към читателите на сп. „Борба“ и към съотечествениците ни, живеещи извън пределите на Родината

Скъпи приятели,

В навечерието на Коледните и Новогодишните празници приемерте нашите искрени пожелания за здраве и дълголетие.

Нека всички напием сили и помогнем кой с каквото може да се събере целият ни народ под едно знаме и покрив и заедно да ковим бъдещето на нашето Отечество България.

Нека мъдростта на управляващите ни им помогне с разум да ни водят към мир, законност и напредък през идващата 2017 година.

Нека най-после истината, правдата и справедливостта възтържествуват в многострадалната ни Родина. На тях Българският национален фронт посвети своята борба. Без тяхното върховенство животът ни е обречен на духовна и материална нищета.

Нека Бог бъде с нас в справедливата ни борба.

Президиум на Българския национален фронт, Инк., Чикаго, САЩ

Протокол

Днес, 29 октомври 2016 г., от 10 часа в офиса на БНФ, Инк., в София се състоя събрание на симпатизанти и сподвижници на организацията БНФ, Инк. – Чикаго, САЩ, с цел учредяване на клон в България при следния дневен ред:

1. Запознаване с дейността на БНФ, Инк. – Чикаго, САЩ, в България и света.

2. Учредяване на клон на БНФ, Инк., Чикаго, САЩ, в България.

3. Избор на ръководни органи – председател, зам.-председател и организационен секретар.

4. Разни, в т.ч. организационни, принципно основополагащи за дейността, структурирането и обществено-политическото присъствие на Клона в България.

След разисквания по предложения дневен ред и приемането му се взеха следните РЕШЕНИЯ:

По т. 1 и 2. С пълно мнозинство и съгласие на присъстващите се взе решение за учредя-

ване на Клон на БНФ, Инк., Чикаго, САЩ, в България.

По т. 3. С пълно мнозинство за председател на Клона в България бе избран г-н Огнян Тасов и за организационен секретар – г-н Петър Нешков.

По т. 1 г-н Спасов – представител на БНФ, Инк., Чикаго, САЩ, в България, запозна присъстващите с устава, дейността и бъдещите цели на организацията.

По т. 4 – с пълно мнозинство се гласува становището, че Клонът в България характеризира и развива дейността си на основания Устава на БНФ, Инк., Чикаго, САЩ, и членската и организационната структура на ПП „Съюз на репресираните в България след 9 септември 1944 г.“ и подписаната декларация „Единни срещу комунизма“.

Съгласни с гореизложеното присъстващите положили подписите си под протокола.

Секретар на събранието:
(п) П. Нешков

Президентски избори 2016

ИЗБОРИ ЗА ПРЕЗИДЕНТ И ВИЦЕПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Изборите се проведоха на 6 ноември 2016, с втори тур на 13 ноември 2016 г. **Кандидатпрезидентски двойки с обявени номинации са:** Първата обявена кандидатпрезидентска двойка е Жорж Ганчев–Кольо Парамов през май 2016 г. Това е четвърто участие на Жорж Ганчев в президентските избори след 1992, 1996 и 2001 г. На 28 юли 2016 г. Красимир Каракачанов е издигнат за кандидат за президент от инициативен комитет на патриотични организации „Обединени патриоти“. За негов вицепрезидент е предложен Явор Нотев от Атака, който, също като Каракачанов, е заместник-председател на парламента. Двойката получава подкрепата на парламентарно представените партии от Патриотичния фронт – ВМРО и НФСБ, както и на Атака. На 17 август 2016 г. БСП окончателно обявява своята номинация за кандидат за президент на Републиката, а това е бившият главнокомандващ ВВС на РБ ген.-майор Румен Радев. Кандидатурата първоначално е подкрепена и от АБВ, но на 23 август БСП се отказва от плановете за обща коалиция за президентските избори. В началото на месец септември Реформаторският блок издига за свой кандидат Трайчо Трайков. ГЕРБ посочва на 2-ри октомври за свой кандидат председателя на Народното събрание Цеца Цачева.

СПИСК НА УЧАСТВАЛИТЕ КАНДИДАТПРЕЗИДЕНТСКИ ДВОЙКИ В ИЗБОРИТЕ

№ 2 – Веселин Марешки и Петър Петров, издигнати от Инициативен комитет.

№ 3 – Велизар Енчев и Биляна Грънчарова, издигнати от ПП «Движение за радикална промяна българската пролет».

№ 4 – Пламен Орешарски и Данаил Папазов, независими кандидати.

№ 5 – Жорж Ганчев и Кольо Парамов, издигнати от ПП «Християн-социален съюз» .

№ 6 – Диана Димитрова и Габриел Герасимов, независими кандидати.

№ 7 – Трайчо Трайков и Съби Събеv, издигнати от Реформаторския блок.

№ 8 – Бисер Миланов и Красимир Настев, независими кандидати.

№ 10 – Александър Томов и Радослав Радославов, издигнати от ПП „Българска социалдемократия – Евролевица“.

№ 11 – Йорданка Колева и Веселин Христов, издигнати от Инициативен комитет, представляван от Иван Иванов Стамболиев.

№ 12 – Татяна Дончева и Минчо Спасов, издигнати от КП „ПП Движение 21 – ПП НДСВ“.

№ 13 – Румен Радев и Илияна Йотова, издигнати от Инициативен комитет, представляван от Стефан Ламбов Данаилов, подкрепяни от БСП.

№ 14 – Господин Тончев и Андрей Андреев, издигнати от ПП „Българска демократична общност“.

№ 15 – Ивайло Калфин и Любoмир Халачев, издигнати от КП „Калфин-президент“.

№ 16 – Камен Попов и Георги Негелчев, независими кандидати.

№ 17 – Цеца Цачева и Пламен Манушев, издигнати от ПП ГЕРБ.

№ 18 – Румен Гълъбинов и Веска Волева, издигнати от Инициативен комитет, представляван от Ивайло Пламенов Велинов.

№ 19 – Красимир Каракачанов и Явор Номев, издигнати от КП „Обединени патриоти – НФСБ, АТАКА и ВМРО“.

№ 20 – Кемал Рамадан и Момчил Добрев, издигнати от ПП „Балканска демократична лига“.

№ 21 – Пламен Пасков и Светозар Съев, независими кандидати.

№ 22 – Димитър Маринов и Радослав Петров, издигнати от ПП „Българско национално обединение“.

№ 23 – Николай Банев и Сали Ибрям, независими кандидати.

Отпаднали кандидатури

В публичния електронен регистър на ЦИК за избори 2016 са записани 12 партии, 5 коалиции и 15 инициативни комитета. 21 кандидатури са одобрени за вота, а останалите 11 отпадат на различни етапи от процедурата.

Обявени изразходвани средства за изборите в медийно представяне

Според „Институт за развитие на публичната среда“ общата стойност на публикуваните към 27 октомври 2016 г. договори на партии, коалиции и инициативни комитети с медии за предизборно отразяване е 1 696 811 лева. Политическите сили, дали за медийна кампания суми над 50 000 лева (без ДДС), са:

БСП, Румен Радев, Илияна Йотова – 420 847 лв.

ГЕРБ, Цеца Цачева, Пламен Манушев – 283 183 лв.

Реформаторски блок, Трайчо Трайков, Съби Събеv – 236 838 лв.

Обединени патриоти, Красимир Каракачанов, Явор Номев – 217 386 лв.

АБВ, Ивайло Калфин, Любoмир Халачев – 199 067 лв.

Движение 21, Татяна Дончева, Минчо Спасов – 75 904 лв.

Инициативен комитет, Веселин Марешки, Петър Петров – 57 169 лв.

ДПС, Пламен Орешарски, Данаил Папазов – 50 806 лв.

Кандидатпрезидентската двойка, подкрепена от Българската социалистическа партия, Румен Радев и Илияна Йотова и кандидатите на ГЕРБ Цеца Цачева и Пламен Манушев

отиват на балотаж след първия тур на президентските избори. Румен Радев е получил 25,44% от гласовете.

За Цеца Цачева са гласували 21,96% от хората. На балотажа (13.11.2016 г.) Румен Радев и Илияна Йотова получават 59,37% и кандидатите на ГЕРБ Цеца Цачева и Пламен Манушев – 36,16%. Отбелязалите „Не подкрепям никого“ са 4,47%.

България има новоизбран президент и главнокомандващ на въоръжените сили – генерал Румен Радев.

ЗА РЕФЕРЕНДУМА ИНИЦИРАН ОТ „ШОУТО НА СЛАВИ“

За референдума приет от Народното събрание, инициран от „Шоуто на Слави“ се взе решение да се проведе, заедно с президентските избори на 6 ноември 2016 г. По трите въпроса, одобрени и обявени за гласуване на референдума, можеха да участват 6 832 288 граждани, които имат право на вот. Денят, в който с указ на президента е насрочена датата за провеждане на референдума, беше 6.11.2016 г. Разликата в броя на имащите право на глас за президентските избори (6 834 278 души) и тези за референдума е, че за президентските избори се допуска с право на глас всеки българин, който е навършил 18-годишна възраст до 6 ноември т.г., а за референдум – тези пълнолетни граждани, които имат постоянен адрес у нас към 8 август т.г. Това беше съобщено предварително от Централната избирателна комисия (ЦИК).

На 6 ноември 2016 г. се проведе национален референдум, на който гражданите на Република България гласуваха с **“Да”** или с **“Не”** в отговор на следните въпроси:

1. Подкрепяте ли народните представители да се избират с мажоритарна избирателна система с абсолютно мнозинство в два тура?

2. Подкрепяте ли въвеждането на задължително гласуване на изборите и референдумите?

3. Подкрепяте ли годишната държавна субсидия, отпускана за финансиране на политическите партии и коалициите, да бъде един лев за един получен действителен глас?

Мотивите бяха представени от Спаска Костуркова по интернет на 4.10.2016 г. с необходимите пояснения: „Референдумът е форма на пряка демокрация, чрез която българският народ като суверен се произнася по въпроси с национално значение, поставени в дневния ред на обществото. Настоящият референдум поставя на вниманието на българските граждани три въпроса, свързани с промени в правила, засягащи обществено значими теми.

Мотивът за провеждане на референдум за въвеждането на мажоритарната избирателна система с абсолютно мнозинство, в два тура предполага реална възможност за оценка на качествата и достойнствата на кандидатите и за избор на личности. Избраният кандидат би могъл да придобие по-голяма представителност, защото над 50% от избирателите, гласували в съответния едномандатен избирателен район, ще стоят зад неговото избиране. Очакването е това да мотивира ангажираност на всеки народен представител към неговите избиратели и регионалните актуални проблеми и особености.

Въвеждането на задължителното гласуване е следващият въпрос от референдума. Мотивът е, че по-големият брой избиратели, упражняващи конституционното си право на глас, ще засили демократичната легитимност на референдумите и изборните резултати, а оттам и авторитета на решенията и институциите. Задължителното гласуване би могло да бъде едно от ефективните средства за неутрализиране, намаляване и елиминиране на негативните и порочни практики на корпоративния, контролирания, манипулирания и купения вот.

Третият въпрос се отнася до намаляването на годишната държавна субсидия на един лев за един получен глас. В резултат на намаляването на държавните субсидии за партиите се дава възможност да бъдат спестени бюджетни ресурси, които впоследствие биха могли да бъдат насочени към други сфери, като здравеопазване, образование, както и за решаването на други социални въпроси.“

Според Слави Трифонов в референдума са гласували 3 501 220 души, което го прави валиден, но ЦИК е определила като недействителни над 13 000 бюлетини, пуснати в урните без пликче.

Според говорителя на ЦИК Цветозар Томов „За да бъде задължително решението, в референдума трябва да са участвали поне толкова избиратели, колкото са участвали на последните парламентарни избори. Загадката беше и до известна степен все още е гали това число, което е 3 500 585 души, ще бъде достигнато на този референдум. Резултатите от 100-процентовото въвеждане на протоколите показват, че броят на участвалите е малко по-нисък от това число – с около 13 000 души“.

Предложението за референдум събра 572 650 валидни подписа.

Предстои неговото обсъждане и одобрение от Народното събрание.

Информацията за президентските избори и референдума е подбрана от електронни медии.

В. Златкова

Образованието

Юристът Атанас Семов написа статия, в която разгроми българското образование, но се оказа, че никой не иска да я публикува. Явно неудобните истини у нас не се изричат и никой не иска да говори за това, че децата ни все по-малко учат как да бъдат патриоти и да помнят заветите на предците си. За разлика от останалите, srodeli.eu не робува на цензурата и не се притеснява да публикува истини, дори и те да болят и да са неудобни. Публикуваме статията на доц. Атанас Семов без съкращения:

Министърът на образованието бил уволнен заради „лоша комуникация“! Как ли трябва да изглежда добрата комуникация за факта, че от учебната програма отпада „Балканджу Йово“? Това най-ярко, най-знаково за трагичната същност на турското робство произведение! То отпада, но вече се изучава ромската песен „Джалем, джалем“. И междувременно по митинги песента за Райна Княгиня се пее на турски и с друг текст...

„И нашата нация вече е същи Йово: отсякоха ѝ двете ръце (земеделието), отсякоха ѝ двата крака (икономиката), избодоха ѝ двете очи (образованието) – и вече никой не пита нация ли сме, рая ли... Всъщност в управлението на държавата ни вече 2 десетилетия на въпроса „Даваш ли, даваш?“, политическият

отговор винаги е „Всичко давам, само да съм на власт!“

И после се чудим как е възможно началникът на кабинета на министъра да е агент на турските служби... И небето ни беше дадено вече неведнъж, и земята беше дадена за изкупване от чужденци и за чужди военни бази, и заводите бяха дадени, повечето да бъдат разтурени, и магазините бяха дадени, та вътре и киселото мляко не е българско... Естествено дагоха се и учебниците.

Първо отпаднаха предметите „История“ и „Родинознание“

и децата учат разни безродни „Човек и общество“ или „Свят и личност“. И вътре нищо ни за Левски, ни за Ботев... Бенковски до 7 клас не се споменава и веднъж! Хвърко-

ватата му чета е изхвърчала в миналото, както изхвърчаха „История славянобългарска“ и „Записките по българските въстания“...

По „Български език“ – освен че вече няма да се учи Вазовата „Родна реч“, но и отдавна не се учи нищо „българско и родно“! Днешното 10-годишно българче не знае наизуст нито едно стихотворение! Модерната българска памет не се хаби за овехтели стихове за вехти войводи... Разлистете учебника по Български език за 4-и клас – вътре няма нито 1 ред от Вазов или Ботев! Нито един!!! Нито за някой войвода или поне за някой български обичай. Децата четат за Мистър Крокотак, за „урок по магии“, за Барон Мюнхаузен... Разбира се, има някаква „Трапезна песен“... И на 110 стр. нито дума за миналото, за българското...

Абе едно Елин-Пелиново „чохено контошче“ няма, да не говорим за Баба Тонка!... Но пък на стр. 7 се кипри следното важно произведение: „Гламчо цървули си купи нови.“ Ей това станахме българите вече: гламчовци с нови западни цървули. Естествена мечта на тези цървули е да крачнат извън българските земи, някъде навън, където по-лесно се купуват нови цървули... Няма съмнение, че всичко това става факт заради много некадърност и най-сърдечна глупост. Т. нар. „Модернизация“ (в образованието, но не само) се прави най-често от чели-недочели модернисти, за които всичко външно и западно е модерно, а всичко наше и домашно мирише на „дук и вкиснало“, ако някой все още си спомня стиховете на Вапцаров...

Защо Франция и Англия не се модернизират чрез отпращане? Знаете ли какво ще се случи в модерен Париж, ако някой извади от френските учебници Жана Д'арк?... Нямам вече никакво съмнение: толкова организирана глупост не е възможна! Това е съзнателно и продължително осъществяван процес на изтриване на българската идентичност. Той е съпроводен с лавината от турски и други малоумни сериали, от Индия или кой знае от къде, с напълно ориенталска визия, звучене и атмосфера. Този процес на обезбългаряване започна с десетилетното налагане на музикалната чалга, а у нас чалгата е магистрала към джамията! Разбира се, на този процес беше необходимо учителите да бъдат поставени с най-мизерните заплати в цялата държава.

Директор на гимназия получава по-малко от секретарката на министъра! И пак по

същата логика, с всякакви алтернативни синоди и други механизми, православната църква бе изрината от уж модерния ни обществен живот, половината свещеници в страната реално гладуват, храмовете се рушат, но за 20 години са построени над 500 нови джамии! Естествено, в тия 25 години жестоко се окепази и езикът ни... Заедно с това, разбира се, и нравите... Преди век имахме войводи и апостоли, сега имаме мутри и плеимейтки.

В резултат на всичко това в последните поне 10 г. от българското училище излязоха деца, които не носят трепет към българското, за които националното е само пространство, някакъв презрян произход, който биха захвърлили като ступен чадър пред прага на първата западна държава, в която биха отишли, за да живеят по-охолно...

Така за 20 години бе отгледано цяло поколение, което не само нищо не знае за българската история, но и изобщо не се притеснява от това, не се вълнува за нея – тя му е чужда, далечна, ненужна, като историята на родното село на прагядо му някъде в Балкана... Излезе ли навън, той се „срами да се нарече българин“, не че няма и поради что да се срамиш... Този вид уж глобализирана модерност, която беше наложена, отглежда „дърво без корен“, граждани без гражданство, хора без идентичност, без личност – родени гастарбайтери, безкритични наемни работници, чийто духовен хоризонт се простира между малката заплата и намалението в някой магазин.

Народ без поминък, остане ли и без памет, е свършен народ!

Естествено цялата тази следпразнична ликвидация на националната идентичност е съпроводена с вихрена ислямизация... Това е граматичен национален проблем. Но вече съвсем очевидно е и европейски проблем. Затова неведнъж съм настоявал за предстоящото българско председателство на ЕС да предложи и дори да наложи създаването на съюзна политика за укрепване на националната идентичност. Това е кауза, която мисля би била подкрепена енергично от Франция, от Дания, от редица държави от Централна и Източна Европа (Унгария, Полша, Литва, Латвия и Естония, със сигурност Чехия), навярно ред други. Обединена Европа има смисъл само като „Европа на Отечествата“, както ясно го заложи още генерал Де Гол и както всъщност го признават

Учредителните договори на ЕС... Но Отечество е възможно само ако отците се изучават и помнят. А у нас в училищата вече се прави точно обратното. Оказа се, че демократичната вседозволеност е по-страшна от тоталитарните забрани! Ще го кажа директно: дори съветската или комунистическата идеология, с цялото си малоумие за класова, пролетарска идентичност вместо национална, не успя да нанесе такива поражения – нито в учебниците, нито в обществения живот.

Само преди 35 г. цялата нация бе в подем

за отбелязването на 1300-годишнината на държавата ни, по-стари от която в Европа са само 3 (Гърция, Италия и Франция)! Днес отбелязваме годишнината на „Ку-ку“... Затова от поне десетилетие настоявам за нова конституция, в която изрично да се предвиди защита на националната идентичност, образованието да се запише като стратегически национален приоритет, а учителите да имат специален социален статут на засилена защита. Само така можем да се измъкнем от блатото, подобно на Мюнхаузен, нали децата го учат...

Без учени експерти властта става безпомощна

АКО ИМА НАЦИОНАЛНИ ЦЕЛИ И ОБРАЗОВАНИ ХОРА, БЪЛГАРИЯ МОЖЕ ДА СТАНЕ ПРОЦЪФТЯВАЩА

Стефан Воденичаров е български машинен инженер, учен и академик на БАН, член-кореспондент на БАН от 2004 г., става действителен член през 2012 г.

Ръководител е на над 200 научни проекти и договори. Притежава 70 патента и авторски свидетелства. Бил е министър на образованието, младежта и науката (2013). Председател на БАН от 2012 г.

– Академик Воденичаров, няма да ви питам за гайлето на БАН, кажете какви са съдбовните изпитания на съвременната наука.

– Гайлетата са си гайлета, но има общочовешки проблеми, които започват да стават вече неудържими. Едва 18% от човечеството ползва около 80% от богатата. В последните 20 години са изчезнали над 50% от животинските и растителните видове на Земята. Живеем в един свят на тежки климатични промени. Ако се повиши температурата не с 2, а с 4 градуса, голяма част от населението не ще може да се прехранва. При голямото засушаване питейната вода ще намалее. Ще се повиши нивото на световния океан, което означава, че голяма част от прекрасните градове край бреговете ще пострадат. Това е климатичната страна. Другата е нашето

поведение. Използва се много повече енергия от необходимото. Ресурсите не са вечни.

Възобновяващите се източници не могат да задоволят нуждата от константно ниво на енергия. И още. Ние навлизаме в една нова ера – на изкуствения интелект. Готови ли сме да го посрещнем и да общуваме с него?

– По ваша инициатива в академията е изготвен проект „Национални цели и приоритети за устойчивото развитие на България.“ Разбрах, че парламентът още не го е удостоил с внимание.

– Вярно е. България досега си поставя краткосрочни цели на политически партии, които за 4 години си правят програмите и после се готвят за нови избори. Другият проблем е, че всеки като дойде да управлява, открива маса грешки на предшествениците си и казва: „Аз почвам на чисто.“ Човек трябва да надгражда, а не да започва. Ние не си поставяме дългосрочни цели както Тайван, Южна Корея, Сингапур и други държави, които са излезли от икономическата криза по този начин. Ние не знаем накъде вървим, към какво се стремим. Трябва да решим каква искаме да бъде България спрямо човешкия потенциал, природните дадености и условията, с които разполагаме. Да се знае в обществото, че който и да го управлява, тези цели ще ги следват и от ляво, и от дясно. Тогава ще се реши и въпросът, който често ми задават – какво става с науката в България.

– И аз ви питам.

– Ами в момента всеки учен се занимава с проблем, който е интересен за него. Когато вие посочите националните цели, малкото средства, които се дават за наука, ще подпомагат онези учени, които работят за тях. Да се знае, че науката работи за тази цел, а държавата с парите си стои зад нея. И работата ще тръгне. А колегите, които се занимават с теми, отдалечени от националните цели, ще търсят други източници на финансиране. Сега малкото пари се разпределят между всички и за нищо не стигат. Все едно че сипвате вода в пясъка.

– Как си обяснявате това нехайство на Народното събрание?

– Липсва възрожденският дух. Да намерим коя ни е идеята, коя ни е целта, за да се съберат всички на едно място. Това не го разбират държавниците. Вижте в момента колко е разнородно обществото. Какви вътрешни противоречия се струпват. Ами за българската общност не е съществувало такова разделение и разнопосочност на мислене и действия. И лошотията, която се пороци от бедността. Защото бедният човек е притеснен и става зъл. Ако се намери такава цел и всички тръгнем да я постигаме, възход ще има. Давам примери. Япония след Втората световна война – две атомни бомби, разруха. И решават две неща – образование и наука. След 10-15 години техните учени и инженери я правят водеща икономическа сила. С Германия е същото. Цялата ѝ индустрия е изнесена. Водещите ѝ специалисти заминават или на Изток, или на Запад. Но тези, които остават, променят технологиите от военни за граждански цели и след 10-15 години стават движещата икономика на Европа. Нещата са много простички. И при нас можем да го направим.

И в нашата история има такива примери – между двете войни подем на наука, икономика, култура...

Аз ще се върна по-назад. Веднага след Освобождението, 30 години след Освобождението България разполага с най-добрата индустрия, най-добрата армия, най-доброто селско стопанство. Защото сме имали най-много висшисти на Балканите. Когато на образованите, знаещи, можещи хора им се дава възможност да работят, могат да направят процъфтяваща държава.

– Но те са били патриоти.

– Някои хора днес се бият много силно в гърдите, викат „Обичам България“ и се водят патриоти. За мен патриот е този, който прави

нещо за България. Тези хора в миналото са правили нещо за страната си, а не са викали какви са патриоти.

– С какво БАН може да бъде полезна в този дух – правенето за България?

– Решили сме да направим и серия от кръгли маси в различни области. Почваме разговори с хората, които плащат данъците в България – индустриалците. Даваме им този документ да се запознаят. Той е отворен за дискусии и добавки. Имаме вече добри отзиви. Дайте да седнем да го обсъждаме. Колкото повече хора са съпричастни с този проект, той ще се случи.

– Как така „да се случи“, акад. Воденичаров? Този глагол измести „ставането“. Случването е внезапно, докато ставането изисква усилия и продължителност на действието.

– Това е Божя работа, точно така.

– Смятате ли, че хората, които се занимават с наука в днешно време у нас са едни обречени ентузиасты?

– Хората, които истински се занимават с наука, изпитват удоволствие. А кой би се лишил от удоволствието? Такъв е човешкият характер. Което означава, че при всякакви условия този човек ще продължава да работи. Но ще бъде ефективно, ако разполага с нормални условия. Разбира се, има и хора, които казват, че се занимават с наука, но го използват за съвсем други цели, които нямат нищо общо нито с науката, нито с приноса към нея. Лошото е, че в България се промени оценката за отделния учен и за кариерното му израстване. И това нанася големи вреди на научната общност. Защото се изгубиха точните граници и нивата за израстването на учения.

– Добре, но какво ще направите, за да привлечете вниманието на властите?

– Аз като председател вече 4 години разбрах следното – на властите трябва да се помага експертно. И да им се покаже, че ако няма учени тук (всеки учен е експерт), тези власти стават безпомощни и манипулируеми. Трябва да оценят полезността на учения с неговите познания и капацитет. За съжаление при някои кардинални национални въпроси не се обръщат към нас.

– Според общественото мнение България е зависима държава, чиято политика се определя от външни фактори. И че предназначението на страната в бъдеще е да бъде буферна зона.

– Позволявам си да ви поправя. Политиците, които ни управляват, не са самостоятелни. Така че въпросът трябва да звучи така: „Защо ни управляват политици, които не са самостоятелни?“ Просто хората, които са се нагърбили с тази професия, не са професионалисти. Веднага се сещам за премиера на Унгария Виктор Орбан. Един десен политик, което означава, че той приема идеите на западния свят, но неговото поведение не е да им служи безпрекословно. За него от първостепенна важност е да служи на националната идея. И това е задължението на всеки политик. Да прави и невъзможното, за да отстоява позициите на националната идея.

– Как може да се възвърне авторитетът на българското образование?

– От моите родители знам, че из цяла България три са били кастите, определящи морала – учителство, лекарство, офицерство. Те са били мярката за поведение на обществото. Тези три каста в момента са в упадък... С умиление си спомням за моите преподаватели. Аз съм завършил техникум. Господи, какви хора са ми били учители. Единият беше завършил в Белгия, другият – в Чехия... Да не говорим за елитните гимназии... Това са били ерудити. В момента се получи така, че статусът на българския учител е смачкан. Получи се така, че в самите училища има грешна система, че всички трябва да получат

диплома и нивото за оценяване е изключително ниско. Така че статусът на българския учител трябва да бъде вдигнат, да се възвърне нормалния ред в училищата, да бъде променена системата на образование, защото живеем в информационно общество, да се промени програмата на обучение, да бъдат и самите учители обучени спрямо повелите на новите технологии. Лошото е, че те нанесоха голям удар на по-новото поколение. То престана да чете книги. Когато човек чете, съвсем други възприятия възникват у него, отколкото ако гледа екран. Така закърняват вътрешното мислене, представите.

– А как възприемате тенденциите да се премахват от учебниците произведения от българската класика с мотива, че децата не ги разбирали? Те и физиката не я разбират, ама я учат...

– Това е срамата, национално престъпление. Прави се от хора, които не мислят за бъдещето на България. Българският дух трябва да бъде крепен в децата. И трябва да се говори високо срещу всички, които се опитват да се упражняват с това нещо, те да бъдат поставени по местата. С тях трябва да се постъпва както с прокълнатия Цеко от „Грамада“ на Иван Вазов.

В. „Труд“

Егвин Сугарев

Политика и морал

Като израз на общата воля на хората да живеят по-добре, по-смислено и по-подредено, политиката е морална дейност и това именно е основната ѝ характеристика, без чиято наличност тя пропада в произвола и насилието, в корупцията и корпоративния егоизъм. Затова и единственото морално говорене в политиката изисква цели, несравнимо по-широки от личните, партийните и каквито и да било групови интереси. Изисква модел, който предполага по-добро общо бъдеще за всички, а не само за част от обществото; изисква също морални принципи и политическа философия, върху които да бъде граден този модел.

В същото време, предлагайки този модел, политикът не може да си позволи да говори от името на целия народ, тъй като това именно говорене е белег за аморалност в политиката. Тук именно е и една от основните разлики между лявото и дясното политическо мислене – левите най-често говорят именно от името на

„народа“, разбирайки го като някаква анонимна, подлежаща на направляване и управляване маса. За десните няма народ, има граждани, които мислят различно и имат различни интереси и виждания за бъдещето. В колкото по-голяма степен успяваш да балансираш тези виждания, гарантирайки тяхното съществуване и зачитайки всяка индивидуална воля и свобода, толкова по-адекватен политик си. Като в същото време съзнаваш, че не можеш да натикаш всички в един куп, че наемният работник и бизнесменът са различни по мислене, интереси и манталитет, и че можеш да се опреш само на част от обществото, предлагайки своя модел. От което обаче не следва, че конкурентните виждания са нещо враждебно и че техните привърженици трябва да бъдат пренебрегнати, ако успееш да спечелиш надпреварата.

От това всъщност произтича и основната разлика между лявото и дясното. Лявото си представя обществото като механизъм, като

постройка или въобще като нещо, което може да бъде конструирано и предварително разчертано. Затова се говори например за бази и надстройки и затова се смята, че ролята на политика е да разчертае идеалната схема и след това да вкара обществото в нея, както се вкарва стадо в кошара. За дясното общество е организъм, който има своя автономен живот и който не може да бъде насилван и вкарван в никакви предварителни схеми, колкото и съвършени и справедливи да изглеждат те. Десният политик не е инженер или архитект, а нещо като градинар, който се грижи за корените, листата и плодовете на общественото дърво, но не таи амбицията да го нареже на парчета, за да го съчлени по-добре. Той знае, че енергията на този организъм се дължи на всяка индивидуална воля и свобода и че политическата намеса е допустима само дотолкова, доколкото е необходима подреденост и общи за всички правила, в които тези индивидуални воли и свободи се разпростират, като се подпомагат, а не като си пречат взаимно.

От това произтичат и различните визии за държавата: лявото бленува силна и силно централизирана държава с голям управленски апарат и администрация, докато дясното отстоява децентрализация на властта и силен граждански контрол над институциите, както и минимализиране на държавната намеса в частния живот на гражданите. Иначе казано: лявото иска да организира обществото, а дясното разчита на неговата самоорганизация и инициативност – и като пряко следствие от това лявото най-често пилее парите на данъкоплатците по регулативни и социални дейности, докато дясното се старае с минимум средства да постигне условия за личен и обществен просперитет. И накрая още едно следствие: докато дясното се уповава на морални ценности, лявото предпочита да следва само целесъобразността на интересите – и колкото по-диво е това ляво, толкова повече под интереси разбира своите.

Ако погледнем през това най-общо разграничение българския политически живот, ще видим една госта парадоксална и странна картина. Основният парадокс е, че докато лявото е останало открито ретроградно, то дясното е още несъстояло се. Иначе казано – преходът от широката антикомунистическа формация, която черпеше своите енергии и основания от волята да бъде премахнато тоталитарното наследство на комунизма, към нормално ясно пространство с обособени политически субекти, следващи определени морални принципи и философия, просто още не се е състоял. По-точно казано – започнал е с фалстарт и този фалстарт е превръщането на коалицията СДС в партия. Следващият

парадокс е, че тази партия постигна основните си цели – необратимост на прехода, пазарна икономика, гаранции за интеграцията в ЕС и НАТО, но редом с това създаде силна и централизирана държава с тежка администрация и пропусна да се погрижи за сформирането на гражданско общество и осъзнаването на средната класа, която е и основната негова опора. Този пропуск и съпътстващите го проценти на корупция бяха наказани от избирателите, като свърх всичко пришествието на Симеон Сакскобургготски блокира задълго нормалния политически процес, а разпадът на дясното, мотивиран много повече личностно, отколкото политически, не позволи да се изгради смислена негова алтернатива.

В резултат: днес в България се прави не морална политика, а политика без морал; партиите биват разграничавани повече чрез своите лидери, отколкото чрез своите модели за общо бъдеще за всички българи; съществуват наченки на имуществено обособена средна класа, но тя още не се е осъзнала като такава и живее с катастрофични очаквания за бъдещето; българинът продължава да очаква държавата да му реши проблемите, вместо да поеме сам отговорността за собствената си съдба; в политическото битие няма покритие между думи и дела, а има грастични примери за противното; няма и елементарна почтеност към избирателите, чийто вот бива подменян без избори и в зависимост от личните и партийни интереси на техните представители.

И това, уви, вече няма да се преодолее лесно и бързо. Защото преходът е формално приключил в своите чисто икономически и политически параметри, но съзнанието на хората е останало далеч назад – те продължават да се чувстват поданици, а не свободни граждани. Същевременно чисто човешката енергия и доверие, породени от началото на този преход, са вече изчерпани: никой не вярва в нищо и разчита най-вече на стратегии за лично оцеляване. А в крайна сметка от самите българи зависи дали ще влязат в Европа като свободни хора или като уплашени същества, които все чакат някой друг да им реши проблемите. Не от българите като цяло, не от тъй наречения народ, а от всеки един от тях. Защото партиите са само кухи черупки без тази индивидуална воля и инициатива, без личната свобода и отговорност на всеки отделен човек. Докато те липсват, ще липсва и моралът – и в обществото, и у политиките.

(Списание "Диалог")

Срещу клишето

Ако трябва да се обобщи резултатът от избора на президент на България, точната дума е разпад на статуквото. И още – възход на национализма, на популизма, на ДС измекярите, на клонингите на БКП... Едва ли има грамотен човек в България, който да вярва и настоява, че ГЕРБ е ясна партия. Това е корпоративна партия, зад която стоят едри български олигарси. Разбиването на монопола на властта на ГЕРБ, на “преяждането” с власт е единственият възможен изход на българската политика и общество. В историята ще остане спомен за ПП ГЕРБ като партия, основана за усвояването на европейските фондове. Тя затова и беше създадена. Само наивник може да вярва, че политическият проект ГЕРБ е в състояние да извади България от тежката икономическа, духовна и културна криза. Разбира се, българската олигархия има и своя резервен коз – БСП и ДПС. Така махалото на настроенията се движи винаги в правилната за олигархията посока.

Управлението на ГЕРБ изразява статуквото. Моделът на управление работи чрез усвояване на еврофондовете без инвестиции в образование, култура и здравеопазване, без работеща икономика, но с мощно строителство на инфраструктура. Колко мощно, знаят всички шофьори, на практика забогатя една малка, затворена корпоративна група, а целокупният български народ мизерства. Сериозните пукнатини в модела на управление показват, че той е изчерпан. Резултатите за президент на България го доказват. Това беше протестен вот. Но свидетелстват и друго – в българското политическо пространство няма субект с ясно изразени десни, неоконсервативни позиции. Крахът на неолиберализма в световен мащаб, с изборната загуба на Хилари Клинтън и с победата на Доналд Тръмп, е повод за размисъл. САЩ и американският народ показаха за пореден път на целия свят защо са велика нация: народът на САЩ каза “стига толкова” на безграничната власт на американските корпорации и американската олигархия. В Европа и България никой не очакваше подобен резултат. Но светът вече не е глобално село, а разбунен кошер. Средната класа навсякъде е притисната до изнемога.

Ако проектираме случващото се в САЩ на фона на това в България, ще открием известни сходства. ГЕРБ олицетворява всеядния конформизъм, докато служи на Меркел, Европейската комисия и администрацията на Обама. Победата на Тръмп в САЩ изразява друго – връщане към сигурността, към традиционните ценности, към реалния живот. Светът има нужда да си отгъхне, от спокойствие и Тръмп посочи пътя. Без значение какъв е личният му живот, пълен със сексуални авантюри, жени и бизнес с не много почтено качество. Това обаче е реалният живот и е повече от ясно послание към целия свят. Обратно, фигурата на Хилари Клинтън е събирателно за лицемерие, за огромна финансова власт и корпоративни интереси. В България ГЕРБ стои по-близо до партията на демократите на Хилари Клинтън и партията на Меркел, но не и до тази на Тръмп. ПП ГЕРБ има инстинкт да оцелява, но няма инстинкт да прави политика. Бъдещето на България с ГЕРБ отива в историята. На ход е гражданското общество, което може да намери вътрешни сили на неоконсервативна основа.

Д-р Венелин Бараков, историк

БЪЛГАРСКИ НАЦИОНАЛЕН ФРОНТ, ИНК.

Със силата на

правото да възстановим

символите на Третата

българска държава:

БЪЛГАРСКОТО
КОНСТИТУЦИЯ

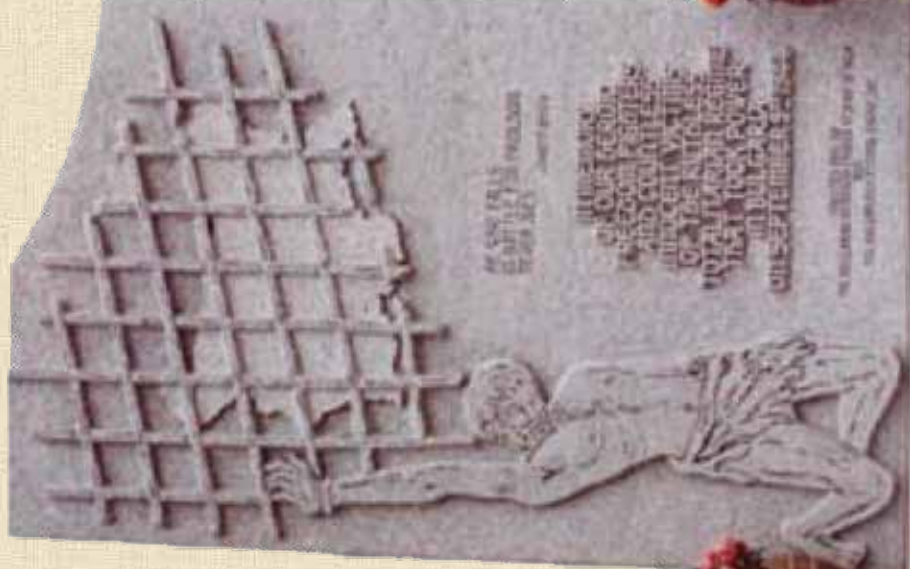
ГЕРБ

ХИМН

ЗНАМЕ

Българският
национален фронт,
Инк., ратува да
бъдат събрани под
един покрив всички,
които имат българско
самосъзнание и се
борят за свободна,
демократична,
независима,
национално единна и
социално справедлива
българска държава.

(Из Програмата
на БНФ, Инк.)

Паметник на жертвите на комунизма – Ниагара Фалс, САЩ

В памет на героите – борци за свобода, и жертвите
на тоталитарния режим, който заграби властта в
България на 9 септември 1944 г.

Паметникът е построен в 1983 г. от църковната община Св. Иван Рилски в
Ниагара Фалс и от Българския национален фронт, Инк.

2017

ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ
30 31 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	
ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ
31 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	30 31 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Роберто Савио,
katoikos.eu

Демокрацията е в упадък и никой не знае дали подлежи на ремонт

Последното изследване на силата на демокрацията по света бе напълно пренебрегнато, с изключение може би на „Ню Йорк таймс“, който публикува обширна статия. И все пак уважаваната асоциация на учени от цял свят World Values Survey, подкрепяна от ООН, проведе изследването и данните за 2015 г. са изключително тревожни.

В САЩ броят на американците, които одобряват употребата на огнестрелно оръжие, е нараснал от 1 на всеки 15 през 1995 г. на 1 от всеки 6-има. И докато за 72 на сто от тези, родени преди Втората световна война, да живеят в демокрация, е най-висшата ценност в скалата от 1 до 10, същото мнение споделят едва 30 на сто от родените след 1980 г.

Процентът сред европейците не се различава особено – 32 на сто при родените след 1980 г. В Източна Европа те даже са още по-малко – 24 на сто. Основната загриженост е за доходите, за сигурно работно място, за евентуална пенсия, всяко от които е посочено като по-важно от това в какъв режим живеем.

За това, разбира се, има поколенческо обяснение. За преживелите Втората световна война демокрацията бе извоювана победа, богатство, върху което да се надгражда. Помладите поколения нямат опит, имат само интелектуална идея за това как се живее в диктатура, както казва Атлиеро Спинели, един от основателите на ЕС, „днес всеки спи спокойно, без страх, че ще бъде събуден през нощта“.

Проблемът всъщност е много по-сериозен. За безспорен факт се приема, че щом една страна стане демократична,

ВЕЧЕ НЕ Е ВЪЗМОЖНА АЛТЕРНАТИВНА СИСТЕМА

на управление, защото гражданите възприемат демокрацията като единствена легитимна форма на управление. Тък и демокрацията се възприема като синоним на икономически и социален растеж. Според тази теория щом Китай се сдобие със солидна средна класа, страната неизбежно ще премине към много-

партийна система. Всъщност днес нараства броят на последователите на школата, която изтъква недостатъците и неефективността на демокрацията.

След управлението на хунтата в Чили периодично някой изтъква предимствата на „чилиийския модел“, сега същото се случва с „китайския модел“, който е много по-продуктивен и ефективен, отколкото позволява тромавият демократичен процес.

В самата Европа имаме премиер на бивша комунистическа държава – Виктор Орбан в Унгария, който публично обяви излизането от употреба на парламентарната демокрация. Самият Орбан е избран в свободни избори. Русия е още по-ярък пример. Путин, който е модел на автократ, се радва на близо 80 процента обществена подкрепа. Твърди се, че крайнодесните лидери в Европа – от Лео Пен до Салвини, вземат пример от Путин.

Крайно време е да се замислим за причините за спада в доверието към политическите институции. Само поколенчески ли е проблемът, или става дума по-скоро за легитимността на политическата система?

Вижте цената на президентската кампания в САЩ, която ще доближи 4 млрд. долара, и ще научите, че малка група богати донори доминират даренията (130 семейства и бизнесът им са осигурили над половината от парите, събрани от юни досега от кандидатите на републиканците). Трудно е в това да съзрете жизнеспособна демокрация, маяка на света, както се хвалят постоянно американците.

Изследване върху последните 30 г., цитирано от „Ню Йорк таймс“, установява, че докато икономическите елити и групите за натиск са изключително влиятелни, възгледите на обикновените граждани нямат почти никакво влияние. Заключение гласи: „В САЩ

МНОЗИНСТВОТО НЕ УПРАВЛЯВА“

От World Values Survey става ясно, че една трета от американците клонят към ниските стойности в 10-степенната скала по отношение на твърдението, че САЩ не са

демократични. Този безпрецедентен резултат показва нарастващата пропаст между гражданите и традиционната политика. Същата изненада преживяват и в Европа – с Корбин в Англия, Ципрас в Гърция, съмнително е, че традиционните партии ще удържат мнозинство и в Испания. Засега нарастват само крайнодесните партии, но пък фашистката „Златна зора“ не е трета сила в Гърция.

Двете разделителни линии в Европа – между Севера и Юга, по отношение на модела за икономическо управление (затягане на коланите срещу развитие) и разделението между Западна и Източна Европа за солидарността (по отношение на бежанците) някак изместват проблема с легитимността на европейските институции. А фактът, че посред нощ в Брюксел шепи управници решават съдбата на милиони граждани, без да се консултират с тях, създава трета разделителна линия, много по-дълбока и сериозна от горепосочените.

Случаят с Гърция бе предшестван от Кипър, който се превърна в пример за липса на отчетност и прозрачност. Смутените еврократи трябваше да признаят, че са взели погрешни решения, и да направят обратен завои, но това винаги е свързано с извиване на ръцете на правителството. Фактът, че първите две спасителни програми за Гърция на практика бяха направени, за да спасят френските и германските банки, като се правеше прекалено малко за гръцката икономика, увеличи усещането на гражданите, че банките са по-важни от хората.

Тази година броят на банкерите, получили над 1 млн. евро, бе 3178, като 2086 от тях са във Великобритания. Но всъщност мнозинството от тях вземат над 2 млн. евро. А 9-има във Великобритания вземат над 10 млн. евро. Милионерите през 2014 г. станаха 920 000. Хората със състояние над 1 млн. долара извън недвижимото си имущество достигнаха бройката от 14.6 млн. души, според данните от последния Доклад за богатството в света (Report on Wealth in the World), което е ръст със 7 на сто в сравнение с 2013 г. Новината от последните години е, че консервативни институции, като МВФ например, предупреждават, че

НАРАСТВАНЕТО НА СОЦИАЛНАТА ПРОПАСТ

е пречка за икономическото развитие. Последното проучване на МВФ предупреждава за свиването на средната класа и увеличаването на броя на бедните и на богатите. Любопитно е, че World Values Survey установява, че 40% от богатите американци одобряват „по-силен лидер, който не бива да се тормози и съобразява с Конгреса или с избори“. През 1995 г. на такова мнение са били едва 20 на сто от богатите.

Свиването на средната класа е съпроводено от поляризиране на политиката и постоянен ръст на екстремистките и ксенофобски партии, които сега набират гласове от средите на работниците и на бедните, които някога гласуваха за леви партии. А това е пълна промяна в политическия пейзаж.

Кой би повярвал, че Дания, една от малкото страни в света, която заделя 1 процент от бюджета си за помощ за развитие (САЩ дават 0.2 процента), ще откаже да приема бежанци под натиска на крайно дясната си партия? И че Унгария ще предприеме действия, които напомнят за нацистките времена? И че цяла Източна Европа заявява, че е влязла в ЕС само да взема, но не и да дава?

Демократичната система се легитимира чрез способността си да подкрепя ценности като справедливост и солидарност, развитие на обществото. Няма исторически прецеденти, които да ни поучат какво ще се случи, когато гражданите преживяват десетилетия наред упадък в социално и икономическо отношение и младите хора не виждат бъдеще. Има обаче исторически прецеденти, които ни казват, че обществото в криза лесно пропада в популистки и авторитарни режими, особено когато това се подкрепя от богатия елит.

Трябва да сме наясно, че цялата система е повредена и има нужда от ремонт. Но дали тази упадаща демокрация, с толкова много политици и малцина държавници, ще е в състояние да направи ремонта? За жалост, ще трябва да започнем да търсим решение на този проблем.

**Авторът е основател на агенция Inter Press Service (IPS) и издател на Other News.*

В. „Сега“

Цар Фердинанд Първи

Цар Фердинанд Първи – роден принц Фердинанд Максимилиан Карл Леополд Мария Сакс-Кобург-Гота – е роден на 26 февруари 1861 г. в двореца Кобург във Виена. Баща му е австрийски генерал – принц Аугуст фон Сакс-Кобург-Гота и брат на съпруга на Английската кралица Виктория, а майка му е принцеса Клементина Бурбон-Орлеан – дъщеря на френския крал Луи-Филип и сестра на принцеса Луиза Бурбон-Орлеан – кралица на Белгия. Ото фон Бисмарк казва за нея: „Принцеса Клементина е най-добрият политически мъж на Европа“. Тя оказва силно положително влияние и чрез контактите си в политическия живот и развитието на България, богат и щедър дарител, построява много обществени сгради, училището за слепи, Клементинската болница, а заедно с царица Елеонора е основателка на Червения кръст в България и много други.

Допреди 50 години родът Сакс-Кобург-Гота управлява в Бразилия, Африка, територии в Канада, Германия, Великобритания, Гърция, Румъния, Белгия, Дания, Испания, Португалия, Италия, Сърбия и, разбира се, България.

На 7 юли 1887 г. Третото Велико народно събрание избира принц Фердинанд Сакс-Кобург-Гота за български княз, страната е в тежка криза – икономическа и политическа. Руската дипломация понася голямо поражение. Тя успява да предизвика абдикацията на княз Александър Първи, но не успява да повлияе на избора на Българското княжество и не признава избора на новия княз, както впрочем и Великите сили. В много тежка ситуация новият княз започва управлението на княжеството на 2 август 1887 г. с полагането на клетва пред Великото народно събрание в старата столица Търново. Принц Фердинанд е католик, поради което се чувства и враждебно отношение на православния клир.

Благодарение на дипломатическия си усет князът бързо стопля отношенията с Високата порта и Великите сили, но с Русия е много трудно – официално тя „признава всички действия, насочени към отстраняването на узурпатора, стоящ извън всички закони за съдебно ненаказуеми и неподлежащи на преследване“.

Княз Фердинанд успява да стопли донякъде и отношенията с църквата, но идва ново изпитание – женитбата. Стефан Стамболов полага големи усилия за създаването на българската царска династия. Изборът се спира на принцеса Мария-Луиза Бурбон Парма – католичка. Налага се промяна на Търновската конституция в частта за вероизповеданието на княза. Конституцията е променена и настъпва ново вледеняване на отношенията с Русия и с Българската православна църква. Цяла година князът се бори с изолацията и му се налага да вземе трудно решение с цената на лични жертви: ражда се престолонаследникът княз Борис Търновски. Княз Фердинанд поканва руския император Николай Втори за кръстник на престолонаследника и той е миропомазан по православен обред. Веднага следва реакция и княз Фердинанд е отлъчен от Римокатолическата църква.

Започва нов дипломатически поход – целта вече е много голяма – независимостта на България. Паралелно с това князът се заема и с още по-трудната задача да направи България от турска провинция модерна европейска държава.

Със своя остър политически усет и срещите, които осъществява, княз Фердинанд се възползва твърде успешно от международното положение. Наблюдава въстанията на младотурците и намерението на Австро-Унгария да анексира Босна и Херцеговина, с което първа ще наруши Берлинския договор, и князът взема своето историческо решение. Два дни след анексирането на Босна и Херцеговина, на 22 септември, в църквата „Св. Четиридесет мъченици“ в Търново обявява независимостта на България. Манифестът завършва с „Да живее свободна и независима България!“ и България живее, но почти не си спомня за героя от 22 септември 1908 г., за напрежението и опасностите за самия княз и за българския народ. България вече е независима държава начело с цар Фердинанд Първи – цар на българите. Започва мобилизация на армията,

поради заплахата от Турция, но нито Турция е готова за война, нито Великите сили и така Турция е принудена да признае новото царство, а почти веднага след това и Великите сили. Голямото дело на живота на цар Фердинанд вече е постигнато – Независимостта на България!

Сега вече царят може да продължи да модернизира царството и да се бори за постигане на международен авторитет на новата европейска държава.

Ценна помощ в делата му оказва и майка му принцеса Клементина, която целогодишно снове между Виена, Париж и София, изцяло отдадена на страната, която я приема и я удостоява с титлата княгиня Клементина Българска! За държавното благо семейството често строи обществени сгради, купува техническо оборудване и извършва социални дейности със собствени средства.

По времето на цар Фердинанд само за няколко години от 3 фабриките стават 300, развива се въгледобивната промишленост, под негов надзор се развива и усъвършенства железопътната и шосейната мрежа – жп мрежата се увеличава 3 пъти, а шосейната – почти 8 пъти; по Черноморието се откриват 8 нови пристанища, а по река Дунав – 10. Откриват се търговски, селскостопански училища, банки, търговско-индустриални палати. Финансовата стабилност на страната заслужено добива международно признание.

Завършил Виенската академия „Терезианум“, страстта на цар Фердинанд към природните науки прераства в създаването на естествено-исторически музей, който постепенно се разраства, изграждат се научни учреждения на европейско ниво, царска ентомологическа станция, зоологическа градина, ботанически градини, научна библиотека, черноморска биологична станция, столицата София започва да придобива европейски вид.

След раждането на четвъртото дете княгиня Мария-Луиза не успява да се възстанови и умира твърде млада. След няколко години до цар Фердинанд застава втората му съпруга – царица Елеонора. Тя продължава благотворителната дейност на семейството, но участва и във войните: организира курсове за медицински сестри и през цялото време е на фронта. Тя е единствената жена, получила военен орден „За храброст“. Поради заболяване се връща от фронта, но не успяват да я спасят и умира в София.

В началото на Първата световна война (1914 г.) царят и българската външна политика се ориентират към Австро-Германския блок и България се присъединява официално на 6 септември 1915 г. За времето си е изглеждало, че царят е направил правилния ход, защото немската войска е с най-отлично качество, но в края на войната е видно, че важно е количеството, а не качеството (мисъл на акад. Георги Марков). Следват военни успехи – разгромени са Сърбия и Румъния, но в края на войната, след пробива в Южна Македония и Солунското примирие, България е принудена да обяви капитулация, и то след Междусъюзническата война от 1912-1913 г., когато в присвоените от съюзниците територии остават почти 1 милион българи! Цар Фердинанд е принуден да абдикира в полза на сина си – новия цар, под името Борис Трети.

Към края на житейския си път царят-отец споделя: „Не мога да скрия тъгата си, всичко наоколо ми рухва“, той – в изгнание, а синовете му – убити. Остава единствената надежда, че някой ден, след години, българите ще си спомнят добрите дела и огромните усилия, които е положил за разцвета на новата си родина и ще изпълнят последната му воля – да бъде погребан в любимата му България!

В Париж, в Дома на инвалидите, в разкошен саркофаг почиват тленните останки на император Наполеон, и то в такава позиция, че всеки посетител е принуден първо да му се поклони, а когато наближи саркофага, да го разглежда отдолу нагоре, за да почувства величието на личността на императора – няма го неуспехът в Африка, походът в Русия, нито Аустерлиц. Французите умеят да прощават, но умеят и да бъдат благодарни!

Вярвам, че и ние ще се научим на това!

Мариана Златкова, Пловдив

Алчезар Тошев

Бежанци от изгарянето на Свищов в Румъния

Изобретателят на реактивните самолети има свищовски корени

Летището на Букурещ вече носи името на Анри Коанда

Неотдавна Румъния наименува летището на Букурещ „Отопени“ на името на Анри Коанда – изобретателят на реактивните самолети и откривател на „ефекта Коанда“ в самолетостроенето и аеродинамиката.

Малко известно е, че този технически гений има свищовски корени.

Свищов е изгарян два пъти от руската армия – веднъж през 1810 г. и след това през 1829 г. При първото изгаряне на града населението е депортирано отвъд Дунава и заселено в района на Мавродин и на други места. През зимата по леда на Дунава много свищовлии се връщат и доста скоро възстановяват града.

През 1829 г. армията на ген. Дибич Забалкански отново опожарява Свищов и преселва населението. Тогава свищовлиите-бежанци създават с разрешение на румънския княз Александър II Гика град Александрия. Но не всички се заселват там. Някои избират Букурещ, а други – на други места. Голяма част след войната се връщат в Свищов.

Михалаки и Тодорица Кондеви, чието семейство са свищовски бежанци от второто изгаряне на Свищов от руската армия, се заселило по западно – в с. Търнава, а след това родът се премества в с. Перишор, близо до Крайова. Именно тогава името Кондеви се променя в звучащото по румънски Коанда.

Генерал Константин Коанда

Сред потомците на преселниците от Свищов, на 4 март 1857 г. в Крайова, се ражда Константин Коанда. След като получава добро военно образование в Яш, той прави голяма военна кариера и

достига до чин генерал през 1890 г. Става и професор по математика в националното училище за мостове и пътища.

След Балканските войни през 1913 г. той е участник в преговорите за мир в Букурещ от страна на Румъния.

Симеон Радев в книгата си **“Конференцията в Букурещ и Букурещкият мир от 1913 г.”** пише: **Може би влияеше му и неговият български произход. Родът му бе от Свищов. Дядо му се казвал Кондов.** (Симеон Радев, Конференцията за мир в Букурещ и Букурещкият мир от 1913 г. Първата катастрофа. Стр. 53, ИК Тинапрес, София, 1992 г.)

Като знаели свищовския произход на Константин Коанда, който той не отричал, а и владел български език свободно, при настъпване на труден момент по време на преговорите го настъпвали под масата по ботуша, за да направи отстъпки. Тогава ген. Коанда вземал думата и казвал, че не трябва да се постъпва твърде несправедливо с България. Успявал да омекоти тежките условия на договора, доколкото е било възможно, защото България е била родината на неговите праотци. По времето на Първата световна война Константин Коанда за кратко (от 24 октомври – 14 декември 1918 г.) е министър председател на Румъния и министър на външните работи (до 28 ноември 1918 г.).

Бил е и председател на Сената на Румъния (горната камара на румънския парламент) като член на Народната партия.

На него се пада тежката участ да подпише мирния договор с България в Ньой през 1919 г. В преговорите на Парижката мирна конференция, от страна на румънската делегация, заедно с генерал Коанда участва и още един свищовлия – юристът и бивш сенатор Владимир Г. Атанасович, син на д-р Георги Атанасович, първият министър на народното просвещение на Княжество България.

На 8 декември 1920 г. срещу него се извършва атентат от терориста Макс Голдщайн. Генерал Коанда умира през 1932 г. в Букурещ.

Анри Коанда

Константин Коанда и съпругата му Аида Дане (дъщеря на френския доктор Густав Дане) имат седем деца. Вторият син на семейството – Анри, се ражда на 7 юни 1886 г. в Букурещ. През 1896-а е записан в колежа Св. Сава, след това завършва военното училище в Яш през 1903 г., а през 1904-

а и военното училище за артилерийски, военни и флотски инженери.

През 1904 г. е записан в германското Висше техническо училище в Шарлотенбург. Още на следващата 1905 г. той е конструирал първия си самолет за румънската армия.

През 1907-1908 г. продължава образованието си в Лиеж. След това пътешества в Тибет и иранската провинция Исфахан.

След завръщането си учи в Париж – във Висшето национално училище за инженери и авиоконструктори.

През 1910 г. той конструира първия прототип на реактивен самолет – „Coanda -1910”.

Откритието е патентовано във Франция, Швейцария и Великобритания. При демонстрациите обаче самолетът катастрофира.

Изследвайки причините Анри Коанда прави откритие, наречено днес „Ефект на Коанда”.

От 1911 до 1914 г. той работи в авиоконструкторски бюра във Великобритания и във Франция – където живее по време на Първата световна война.

В Сен Дени – до Париж, той конструира самолета „Коанда-1916”, с което става баща и на френските реактивни самолети.

Патентова „Ефекта Коанда” във Франция през 1934 г.

След Втората Световна война, през 1969 г., се връща в Румъния, където създава катедра по авиационна техника в Политехническият университет в Букурещ.

Умира на 25 ноември 1972 г. на 86-годишна възраст. На въпроса дали е българин или румънец, той често отговарял, че предпочита да е французин като майка си, за да избегне решаването на такава дилема.

Но както неговият баща, така и той помнел своите свищовски корени.

Също както и роднините му в Румъния...

Добре би било, ако и свищовлиите, и другите българи знаят за съдбата на това свищовско семейство, чиито представители са достигнали високо признание, макар по стечение на съдбата им това да е станало в други държави.

Естония – правова държава

Защо Естония успя, а България не

Повечето пари, обучение и образование няма да сработят, докато тези, които държат властта, подкопават всички усилия за въвеждане на върховенство на закона

Economix.bg

Институциите са резултат, а не фактор за добрите политики, пишат Нийл Ейбрамс и М. Стивън Фиш от Калифорнийския университет във „Вашингтон пост” по повод тяхно изследване за установяването на върховенство на закона в посткомунистическите страни.

Под върховенство на закона повечето специалисти имат предвид система от сложни правила, които се отнасят до всеки, независимо от власт, богатство или статус. Тези правила се отнасят както до обикновените хора, така и до управляващите.

Върховенството на закона не е същото като демокрацията. Резултатите на развиващите се страни показваха, че установяването на демокрация е лесната част. По-трудно е да се постигне върховенство на закона. От Индия и Филипините до Аржентина демокрацията съществува заедно с ендемична корупция и елитите до голяма степен остават изключени от правилата.

ЗАЩО ЕСТОНИЯ УСПЯ?

Изследването показва, че няколко добри политики могат да проправят пътя за върховенството на закона. Например чистата и способна държавна администрация на Естония е модел на посткомунистическия успех. Но това не винаги е било така. През 1991 г., когато комунизмът се срина, Естония, както и други бивши съветски републики, нямаше почти никакви работещи институции, нито беше привилегирована. Икономическите хищници процъфтяваха. В ранните постсъветски години доходите на глава от населението бяха едва 10 до 20 процента по-високи от тези в Русия и Румъния и 20 до 30 процента по-ниски от тези на Хърватия, Словакия и Унгария.

Но естонските лидери действаха смело. Първо, те бързо елиминираха компрометираните от комунистическата епоха държавни служители и ги замениха с мотивирани, млади активисти на опозицията.

Второ, първите естонски правителства сложиха край практически на всички субсидии за

гържавни и частни предприятия. Такъв ход винаги предизвиква обвинения за “неолиберализъм” от някои западни учени, много от които не успяват да разберат, че в развиващите се страни гържавните субсидии почти винаги се използват от корумпирани елити повече, отколкото от обикновените хора.

Тази политика отрязва начинаещите икономически престъпници, които печелят от гържавната щедрост, а не от предприемачески талант, и позволи на истинските предприемачи да виреят. Лишени от субсидии, старата гвардия директори на предприятието и приятелски капиталисти не успяха да съберат достатъчно политическо влияние, за да гържат правителствата заложенник. Естонските лидери успяха да създадат държава, в която има върховенство на закона и която стърчеше сама сред останалите посткомунистически страни.

За съжаление Естония е изключение, а не правило. Това не е поради липсата на опити от страна на Запада. Съединените щати, Европейският съюз, Световната банка, Европейската банка за възстановяване и развитие и ООН похарчиха милиарди долари с ясна цел да се помогне на страните да изградят върховенство на закона.

Западните усилия предполагаха, че върховенството на закона ще процъфти, ако развиващите се страни получават достатъчно образование, насоки, обучение и пари. В действителност все по-голям брой изследвания поставят подобен оптимизъм под съмнение. Кампанията имаше разочароващи резултати. Защо? Основният проблем е политически.

ОЦЕЛЯВАНЕТО И ОБОГАТЯВАНЕТО НА ЕЛИТИТЕ В РАЗВИВАЩИТЕ СЕ СТРАНИ

Често зависят от отсъствието на върховенството на закона. Повечето пари, обучение и образование няма да сработят, докато тези, които гържат властта, предпочитат да го няма и подкопават всички усилия за въвеждане на върховенство на закона.

Прилагането на принципите на правовата държава е сложно. Една страна трябва да приеме огромен брой правила. Изработването и прилагането на тези правила изискват сътрудничество между законодателните органи, министерства, ведомства, съдебната власт, местни власти и др. На всеки етап защитници на статуквото може да саботират усилията в своя полза.

Така например страни като Украйна и Нигерия са получили обилна подкрепа от страна на

международната общност. Но и до днес безотчетни елити контролират тези страни, докато прокуратурата се управлява като частна група за рекет и изнудване. Елитите редовно манипулират или изпразват от съдържание законите, които би трябвало да насърчават откритост и отчетност.

Правата на миноритарните акционери в Украйна може да послужат за пример. Докато законите изглеждат прогресивни, на практика

ХИЩНИЧЕСКИ БИЗНЕС ГРУПИ СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПОКУПКАТА НА МАЛКИ УЧАСТИЯ

в набелязаните компании, така че да ги овладеят незаконно. По подобен начин възхваляваният скорошен закон, насочен към повишаване на съдебната независимост, се оказа безполезен, когато главният прокурор нагласи процеса на подбор на прокурори, така че да назначи компрометирани лоялисти вместо независими лица.

В Косово след 1999 г. ЕС и ООН инвестираха значителни средства в създаване на правова държава. През 2008 г. натовари специална агенция в областта на правоприлагането – EULEX, с широки правомощия да разследва, преследва и съди корумпирани.

През 2014 г., след като 1 милиард евро бяха изразходвани за програмата, следователите заключиха, че EULEX има обратен ефект. Според един изследовател “политическият елит и EULEX са се слели. Те са неделими. Законите са само за бедните хора.” Той заключи, че организираната престъпност и корупцията са се влошили под мандата на EULEX. Днес Косово остава затънало в корупция и лошо управление и е контролирано от елити, които са изцяло безотчетни.

Учените често смятат правовата държава като предпоставка за пазарно ориентирани икономически политики, като например либерализиране на цените и търговията и премахване на разточителните субсидии. Но трябва да е обратното. Първо трябва да се премахнат субсидиите и компрометираните бюрократи, които стоят на пътя на правовата държава. Това ще предизвика огромна съпротива от тези, които се възползват от статуквото. Но е галеч по-реалистичен и ефективен подход.

Neil A. Abrams and M. Steven Fish: Policies first, institutions second: lessons from Estonia's economic reforms (2015)

В. „Сеза“, август 2016

Културно-информационен център на Българското национално малцинство в
„БОСИЛЕГРАД“ – Босилеград

Република Сърбия, 17540 Босилеград, ул. М. Тита бр. 15;
Тел/факс: (00381)17-878-254; e-mail: kicbos@gmail.com www.kicbos.org;

О Б Р Ъ Щ Е Н И Е

Уважаеми сънародници в България и чужбина!

На 27 ноември навършват 97 години от подписването на престъпния Ньойски договор - част от системата на Версайските договори върху които бе изградено устройството на Европа след Първата световна война. Насилственото откъсване на територии и народи от едни и придаването им към други държави доведе до Втората световна война с незапомнени дотогава материални разрушения и милиони невинни жертви.

Европейският съюз бе създаден върху преосмислянето и поуците от грешките на тази политика. Версайското наследство бе отречено и осъдено. В Европа настъпи дългогодишен мир в резултат на големите културни промени, новите демократични държавни устройства и новите отношения между европейските държави.

За съжаление днес, в сърцето на Европа, върху анахроните остатъци на юридически несъстоятелния вече Ньойски договор, в Западните български покрайнини все още се провежда жестока политика на национална асимилация, обезлюдване на районите населени с българи и грубо погазване на човешките права. Това пречи на европеизацията на Сърбия и трайно омиротворяване на Западните Балкани.

КИЦ „Босилеград“ протестира против политиката на изолационизъм на Западните български покрайнини и против бездействието на българските и сръбските правителства които не успяха да намерят решения за нормален живот и развитие на българите в новите условия след разпадането на бивша Югославия и появата на европейските интеграционни процеси.

Обръщаме се към всички български културно-просветни организации и сдружения в България и по света, към всички български родолюбци, към всички хора на културата, изкуството и спорта, на 27 ноември да се солидаризират с борбата на българските организации в Западните покрайнини и навсякъде където се намират по света да изразят протест и да осъдят престъпният Ньойски договор който обрече българите в Западните покрайнини на гибел – за по-малко от един век загубихме четири пети от населението а останалите сме на доизживяване в условията на хуманитарна катастрофа и изолация.

КИЦ „Босилеград“
Иван Николов

Реакцията на Борисов е на човек, загубил представа за реалността

Ако БСП не разчете правилно победата си, и нея не я чака розово бъдеще, казва социологът Живко Георгиев

Даниела Добрева

Живко Георгиев е роден през 1955 г. Завършил е социология в СУ „Св. Климент Охридски“, където сега преподава по специалността си. Директор по изследванията на BBSS „Галъп интернешънъл“. Женен, с 2 деца.

– Г-н Георгиев, защо според вас Бойко Борисов предизвика политическа криза с оставката на кабинета си?

– Цялото поведение на Борисов от началото на кампанията – аз го смятам от юни-юли, е силно ирационално, лишено от всякаква социална чувствителност и дори от елементарен здрав разум. Резултатът е това, което се случи и което се очакваше. Това е някакво тържество на уязвено его с елементи на политическа невменяемост. Логиката му е на сърдито дете, на което са отказали близалката, затова троши играчките около себе си. Нелепо е. Единственото рационално, което мога да допусна, е упованието му на опита от аналогична ситуация преди време, когато изигра добре ролята си. Само че нещата не се повтарят. Има сериозна опасност за Борисов сега да се получи фарс. Това е реакция на човек, загубил представа за реалностите. Нямаше никаква необходимост цялата кампания да мине под мотото „Ако не спечеля, си подавам оставката“. Очевидно е разчитал да активира страхове, да активира мобилизация в кръга, където все още има влияние, да мотивира част от електората да гласува по определен начин. Почти съм сигурен, че благодарение на този стил беше наказан. Борисов дори не си даде сметка, че в неделя цял ден агитираше за ген. Радев.

– ГЕРБ вече започна да действа на принципа „След мен и потоп“. Менда Стоянова заговори за изтегляне на бюджета за догодина. (Междувременно се отказаха, бел.ред.)

– Аз се надявам, че в ГЕРБ има и разумни хора. Това също е истерична реакция. Надявам се поне в седмицата след изборите ГЕРБ да влезе във време за размисъл и да извлече поука от това,

което се случи. Единственото, което се случи на тези избори, е, че има шанс ГЕРБ да се превърне в нормална партия. Ако изтърве този шанс, друг няма да има.

– Какъв е изходът от положението на тотална политическа криза?

– Очевидно вървим към предсрочни избори. Този парламент по много причини няма капацитет да излъчи ново дееспособно правителство,

което да е във формат коалиционно, експертно. Но тъй като до средата на януари този парламент ще продължи да функционира, трябва да изпълни минимума от необходими действия – например приемането на нов бюджет, но има и други неща. Той трябва да контролира служебното правителство и след това да се върви към избори. Няма друг позитивен сценарий. И нека ГЕРБ не си мисли, че безотговорното му поведение (то се отнася и за другите партии) няма да се върне като още една санкция на предсрочните избори, когато и да се случат те.

– Въпросът е по какви изборни правила ще се проведат предсрочните избори. Борисов говори за промени в Изборния кодекс.

– Няма как да няма промени, дори заради референдума. Важното е, че Изборният кодекс показва десетки дефекти. Така че енти път ще трябва да ревизираме изборното законодателство. И тук е нужен здрав разум от всички политици, най-вече от парламентаристите, за да се излезе от ситуацията. На нас ни предстои сериозният дебат по въпросите, които бяха предложени от референдума. Те бяха поставени твърде сугестивно на наш език, твърде некоректно формулирани. Но има възможност да се създаде такъв кодекс, който да ни опази от негативни решения.

– Всичко това от сегашното Народно събрание ли трябва да се постигне?

– Абстрактно погледнато, възможно е и от това НС, макар че не вярвам в неговия капацитет да свърши нещо добро. Още повече че отново се реанимираха добре забравени стари идеи за Ве-

лико народно събрание, които винаги в ситуация на криза се намира кой да ги предложи, въпреки че не съм убеден, че има някакъв политически смисъл от тях. Каквото и да се случи с изборните правила, този вариант пак няма да е краен, а временно решение.

– Не мислите ли, че се заговори за ВНС като опит да се промени политическата система? Нали това искат гражданите.

– Какво ще промениш в политическата система с ВНС? Политическата система се променя не чрез този елементарен инструмент. Тя може да се промени не с еднократно решение на когото и да било. Искане за промяна на правилата, на политическите субекти, на политическата култура – но това са неща, които не могат да се случат тук и сега, макар че всички го искат. Според мен това не е революция в правилна посока. Има начин да се строши тази система на антиподбор и политиците да станат реален инструмент за представителство, а не класа от завоеватели.

– В рамките на еволюцията?

– Да.

– Румен Радев спечели на крилата на протестния вот, защото хората искат скъсване със статуквото. Затова ви питам какъв е изходът?

– Президентският вот е доказателство, че в рамките на старите правила можем да накажем статуквото. И даже да демонстрираме какъв тип промяна очакваме – нормалност, избор на здравия разум и наказание на всички ония, които се опитаха да превърнат политиката в подигравка с разума и чувствата на хората.

– Добре, но едни предсрочни избори какво ще променят? Социолозите дават превес на ГЕРБ отново, следва го БСП, т.е. вече до болка познатите ни партии, срещу които хората протестират.

– Не трябва да се правят окончателни прогнози. Има време за размисъл на хората. Онова, което регистрирахме вчера (в неделя вечер), е състоянието в момента. Хората показаха какво не искат. Те казаха не на един стил на правене на политика и на типа политици. Показаха и какво бъдеще виждат на държавата, на политиката, модел за човешко поведение и пр. Сега предстои политиците да си направят изводите. Тази загуба трябва да промени

ГЕРБ. Няма нищо по-поучително за политиците от загубата. То дава шанс и на БСП, тя трябва сериозно да осмисли каква поука е нейната победа. Ако не разчете правилно победата си, ако не разбере защо успя, и тази партия не я чака розово бъдеще. И за БСП това е последен шанс. Поуката е за всички, които искат да оцелеят на политическия пазар.

– Искате да кажете, че това важи и за патриотите, и за Веселин Марешки?

– Да, за всички. Тези избори бяха прекрасно показно как не трябва да се правят избори. Цялата кампания на ГЕРБ може да влезе в учебниците какво не бива да се прави. Кампанията на ген. Радев беше семпла, незавидна откъм ресурс. Тя показва как дори при липса на ресурс се прави качествен продукт. Всички останали има какво да научат. Само че дали искат да се научат. Урокът мина.

– Устойчиво ли е обединението на патриотите?

– Очевидно онзи комплекс от идеи, ценности, идеологията, около която се обединиха патриотите, има солидни позиции в масовата политическа култура. Кое е гаранция, че те намериха на тези избори достатъчно солидна ниша. Второ, и глобалните тенденции, и микротенденциите в обществото обещава реални шансове за стабилно политическо представителство и в бъдеще. Това беше адекватен продукт за президентски избори. За парламентарни ще са нужни и други неща. Няма как да спечелиш парламентарен вот, ако нямаш своя икономическа политика, своя политика в образованието, здравеопазването. Така че им предстои доста работа.

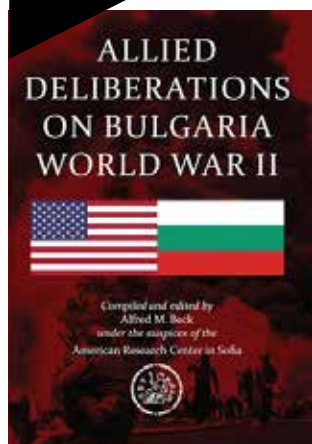
– Искате ли се да коментираме и непренебрежимия успех на бизнесмена Марешки.

– За него също има ниша. Но трансформацията на неговия резултат в партиен проект е доста радикална. Засега виждаме единствено, че има някаква политическа ниша за антисистемен вот, каквато винаги е имало. Преди това в нея се намери проектът на Николай Барев с някои силно популистски идеи, но и такива със силна чувствителност за социално неравенство. Тук нещата са по-сложни, отколкото при патриотите. Ситуацията е доста синкретична и не е ясно дали лесно ще се трансформира в нещо, което е необходимо за парламентарни избори.

В. „Сега“, 15 ноември

Нови книги

Съюзническите планове за България през Втората световна война

От написаното в учебниците по история до сега, оставаме с впечатление, че сателитните на Оста страни – България, Унгария и Румъния са били верни съюзници на Хитлер от началото до края на войната. От архивите може да се види, че това съвсем не е било така.

„Планът за откъсване на България от Оста“ е сборник с документи, издаден в САЩ преди десетилетия. Тези 800 страници, посветени на неосъществения неутрален блок, са били секретни до 70-те години на XX век и наскоро за първи път бяха публикувани, събрани на английски по идея на Лъчезар Тошев в издание на Американския научен център в София. Тошев е бил народен представител в шест състава на Народното събрание, член на Екогласност и СДС от

основаването им още от 1989 г., дългогодишен представител и почетен член на ПАСЕ.

По повод издаването на сборника г-н Тошев получава писма от президента на Република България г-н Росен Плевнелиев:

ФИЛИП ДИМИТРОВ – БИВШ МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БЪЛГАРИЯ:

България съвсем не е била услужлив съюзник на Германия

Носеха се слухове, че България е имала много по-сложна и по-различна позиция през Втората световна война. Слава Богу, в последните години излязоха документи и се появиха публикации, които по-убедително развиват тази теза.

Но докато човек не го прочете черно на бяло, в нещата винаги остава известна доза съмнение.

Тази книга съдържа точно такава информация, достатъчно категорична и достатъчно еднозначна за това колко различна е била всъщност реалността в България по онова време.

Процесът на изваждане на подобна информация на бял свят е нещо страшно трудоемко, натъкваш се на купища малки и незабележими отвън затруднения и камъчета, които преобръщат колата.

Лъчезар Тошев повече от 10 години полага усилия, за да стигне до тези документи, благодарение на г-р Нора Димитрова и проф. Кевин Клинтън, успя да достигне до американските архиви и направи тези материали достъпни до всеки читател.

Аз мисля, че това е начало.

Защото един такъв текст първо се появява, после хората започват да го осмислят, след това той влиза в ежедневната култура и едва когато стане на филм или роман, хората разбират, че нещата стоят така.

Ние имаме в нашата история такива примери за много важни събития, които в продължение на десетилетия са останали незабелязани, защото не е имало кой да ги изкара на бял свят.

Но пак повтарям. Първата крачка е да видиш това като масив – документален и категоричен, безспорен, за да разбереш, че България съвсем не е била онзи услужлив съюзник на Германия, в който всички са викали „Ура“ на нацистките войски и ръководство. Това нещо трябва да се знае и аз много се надявам, че благодарение на този труд, то ще стане широко публично достояние.

Русия разполага безсрочно своите части в Сирия

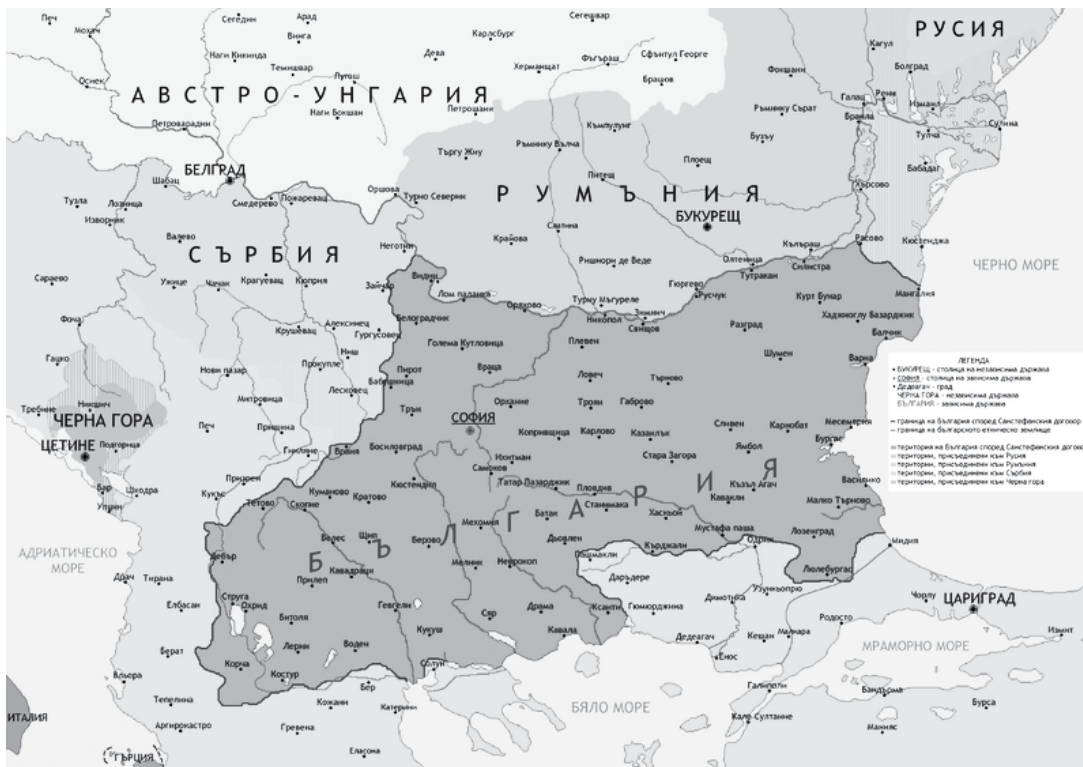
Руският президент Владимир Путин подписа вчера закон, който ратифицира споразумението на Москва с властите в Дамаск за разполагане на руски части в Сирия за неопределен период от време, предадоха агенциите. Споразумението, което е подписано през август 2015 г., позволява на Русия да установи базата си в Хмеймим, от която провежда своите операции по въздух в подкрепа на силите на сирийския президент Башар Асад. В момента Русия има там около 4000 военни, както и няколко десетки военни самолета. Гражданската война в Сирия е конфликт между Запада и Русия, което намира своето начало в Трета световна война, заяви Асад в интервю за руския в. „Комсомолская правда“.

Той каза, че действията на Турция в Сирия представляват нахлуване, което е в разрез с международното право.

Русия и НАТО не се намират в състояние на Студена война помежду си, но и някогашното партньорство между тях вече го няма, заяви генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг в интервю за италианското издание „Стампа“. Руското правителство води пропаганда с цел да разруши демократичните ценности в Европа, като целенасочено обработва отделни журналисти и политици, пише в резолюция на Комисията по външна политика на Европарламента, приета тази седмица.

В. „Сега“

Санстефанска България – България, очертана в границите на Санстефанския приминарен договор за мир от 1878 г.

Санстефански прелиминарен договор, сключен на 19 февруари (3 март) 1878 г. между Русия и Турция в Сан Стефано след войната от 1877-1878 г. Освен руско-турските отношения този договор засяга дълбоко и балканските страни: България се въздигала в автономно княжество, васално на Турция, с християнско управление и народна милиция и с граници приблизително сходни с границите, определени от Цариградската конференция, а именно: Северна България със земите около Ниш и Лясковец (без Северна Добруджа), Южна България с Тракия, включително Лозенград и Кавала (но без Одрин и Гюмюрджина) и Македония до Дрин и Албанските планини (без Солун на юг); Черна Гора, значително уголемена, княжество; Сърбия, също уголемена, се признавала за независимо княжество; Румъния придобивала Северна Добруджа в замяна на Бесарабската област, която се отстъпвала на Русия. Русия задържала и няколко важни пункта в Азия. На Турция се оставяли в Европа само Цариград, Галиполи, Одрин и Солун с близката им Босна и Херцеговина. Поради енергичната съпротива на Англия, подкрепена

от Германия, Русия се видяла принудена да се съгласи, щото Санстефанският договор да бъде ревизиран в Берлин.

Берлински конгрес, свикан на 13 юни 1878 г. в Берлин от представители на европейските сили под председателството на Бисмарк, за да ревизира Санстефанския договор. Този конгрес, чрез Берлинския договор (подписан на 13 юли 1878 г.), изменил Санстефанския: Русия задържала в Азия само териториите на Ардахан, Карс и Батуми; от българските земи се образували Княжество България (между Дунав и Стара планина) и Източна Румелия, васална на султана; Македония и Одринско се оставяли под пряката власт на султана; населените с българи земи на Нишко, Пиротско и Вранско минали под владение на Сърбия, която станала независима; Северна Добруджа вземала Румъния, която също добила независимост; Гърция получила обезщетение за разширение в Епир и Тесалия; Австрия добила разрешение да окупира и управлява Босна и Херцеговина.

БЪРБА®

ЗА НОВА БЪЛГАРИЯ

Вѣра
Сила
Суверенитетъ